

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

Brusel 6. prosince 2007

**16096/1/07
REV 1**

**RECH 422
EDUC 222
COMPET 426**

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát

Č. předchozího dokumentu: 15007/07 RECH 358 EDUC 212 COMPET 378

Předmět: Usnesení Rady o modernizaci univerzit v zájmu konkurenceschopnosti Evropy v globální znalostní ekonomice
- přijetí usnesení Rady

V příloze delegace naleznou znění usnesení Rady, které přijala Rada ve složení pro konkurenceschopnost dne 23. listopadu 2007.

USNESENÍ RADY
ze dne 23. listopadu 2007
o modernizaci univerzit v zájmu konkurenceschopnosti Evropy v globální znalostní ekonomice
(2007/C XXX/YY.)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC politické souvislosti této problematiky, které jsou uvedeny v příloze tohoto usnesení,

ZNOVU POTVRZUJE:

1. potřebu pokročit v modernizaci evropských univerzit, jež je klíčovým prvkem evropského úsilí o vytvoření znalostní společnosti a ekonomiky a o zlepšení konkurenceschopnosti Evropy, a zaměřit se přitom na prolínající se role univerzit v oblastech vzdělávání, výzkumu a inovací;
2. význam, jenž má růst příležitostí k celoživotnímu učení, rozšiřování přístupu k vysokoškolskému vzdělávání pro studenty, kteří nepatří k tradičním cílovým skupinám, a pro dospělé a rozvoj dimenze celoživotního učení u univerzit;
3. význam vytvoření větších možností vědecké dráhy pro ženy;
4. zásadu, že motivovaní a nadaní studenti by měli mít možnost využít mobility bez ohledu na své sociální či ekonomické zázemí, a potřebu zvýšit nejen mobilitu studentů, ale i výzkumných pracovníků, učitelů a dalších univerzitních pracovníků;
5. skutečnost, že univerzity potřebují v rámci svých struktur dostatečnou samostatnost, lepší řízení a odpovědnost, aby mohly čelit novým společenským potřebám a současně zvyšovat a diverzifikovat své veřejné i soukromé zdroje financování s cílem snížit rozdíly ve financování ve srovnání s hlavními konkurenty Evropské unie;

6. význam zajišťování kvality jakožto vlivné hnací síly změn ve vysokoškolském vzdělávání;
7. roli, kterou univerzity hrají při předávání znalostí ekonomice a společnosti prostřednictvím vzdělávání, výzkumu a inovací, jakožto hlavní příspěvek ke konkurenceschopnosti Evropy, a potřebu užší spolupráce mezi akademickou obcí a podniky.

UZNÁVÁ,

1. že je zapotřebí důsledné práce směřující k Evropskému prostoru vysokoškolského vzdělávání na jedné straně a k Evropskému výzkumnému prostoru na straně druhé;
2. že výzvy, které přináší globalizace, vyžadují, aby byly Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání i Evropský výzkumný prostor zcela otevřeny světu a aby se evropské univerzity snažily stát se aktéry schopnými konkurence v celosvětovém měřítku;
3. že je potřeba urychlit reformu univerzit, a to nejen za účelem oživení pokroku v celém systému vysokoškolského vzdělávání, nýbrž i s cílem podpořit vytváření a posilování evropských institucí vysokoškolského vzdělávání, jež jsou schopny svou špičkovou úroveň prokázat na mezinárodní úrovni;
4. že je potřeba zvýšit mobilitu studentů, výzkumných pracovníků, učitelů a dalších univerzitních pracovníků, a současně uznává, že je důležité dosáhnout širokého sociální složení účastníků této mobility;
5. že růst příležitostí k celoživotnímu učení, rozšiřování přístupu k vysokoškolskému vzdělávání pro všechny, včetně studentů, kteří nepatří k tradičním cílovým skupinám, a zvyšování zaměstnatelnosti představují klíčové cíle politiky vysokoškolského vzdělávání na evropské i vnitrostátní úrovni.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

1. podporovaly špičkovou úroveň vysokoškolského vzdělávání a výzkumu tím, že budou rozvíjet instituce a sítě schopné obstát v mezinárodní konkurenci, přispívaly ke získávání nejlepších talentů pro Evropu a poskytly těmto institucím dostatečnou samostatnost na to, aby mohly rozvinout veškerý svůj potenciál;
2. podporovaly internacionalizaci institucí vysokoškolského vzdělávání, a to podporou zajišťování kvality prostřednictvím nezávislého hodnocení a vzájemného hodnocení univerzit, dále posilováním mobility, prosazováním používání společných a dvojích diplomů a usnadněním uznávání kvalifikací a započítávání dob studia;
3. podnikly opatření nezbytná k modernizaci institucí vysokoškolského vzdělávání spočívající v tom, že těmto institucím poskytnou samostatnost a větší odpovědnost, aby mohly
 - zkvalitnit postupy řízení;
 - rozvíjet inovační kapacity; a
 - posílit schopnost modernizovat studijní programy, tak aby účinněji reagovaly na potřeby trhu práce a studentů;a zlepšily přístup k vysokoškolskému vzdělávání, a splnily tak požadavky na hospodářskou a technickou konkurenceschopnost i širší společenské cíle;
4. podporovaly příspěvek institucí vysokoškolského vzdělávání k inovacím, růstu a zaměstnanosti i ke společenskému a kulturnímu životu tím, že tyto instituce budou podněcovat k navazování a posilování partnerství s dalšími stranami, jako je soukromý sektor, výzkumné instituce, regionální a místní orgány nebo občanská společnost;
5. zavedly konkrétní pobídky, jimiž vybudnou instituce vysokoškolského vzdělávání, aby se více otevřely studentům, kteří nepatří k tradičním cílovým skupinám, i studentům z řad dospělých, aby dále rozvíjely svou roli v celoživotním učení a případně zvyšovaly diverzifikaci systému terciárního vzdělávání;
6. vyvinuly pro studenty a mladé výzkumné pracovníky lepší vzdělávací a výzkumné prostředí, a to prostřednictvím posílení vzdělávání založeného na projektech a včasného zapojení studentů do výzkumu, zejména v oblastech přírodních věd a technologií;

7. přijaly opatření, jimiž zajistí, aby systémy podpory studentů a výzkumných pracovníků podporovaly co nejširší a nejspravedlivější účast v programech mobility, například opatření pro zlepšení přístupu k vysokoškolskému vzdělávání pro všechny motivované a nadané studenty a výzkumné pracovníky, včetně zdravotně postižených, bez ohledu na pohlaví, příjmy a sociální či jazykové zázemí, nebo opatření pro rozšíření sociální dimenze vysokoškolského vzdělávání prostřednictvím lepší podpory studentů a výzkumných pracovníků v EU a lepších informací o možnostech studia, mobility a kariérního vývoje s cílem zajistit nejlepší možnosti odborné přípravy pro všechny. Jedno z těchto opatření by mohlo spočívat v účasti na sledování sociální dimenze vysokoškolského vzdělávání, aby byly v této oblasti k dispozici mezinárodně srovnatelné údaje.
8. zvýšily přitažlivost evropských systémů vysokoškolského vzdělávání tím, že budou podněcovat instituce k plnému využití příležitostí spolupráce a mobility, konkrétně příležitostí nabízených programem Erasmus Mundus na podporu špičkové akademické úrovně ve světovém měřítku;
9. využívaly strukturální fondy na modernizaci vysokoškolského vzdělávání.

VYZÝVÁ KOMISI, aby podporovala členské státy s ohledem na program modernizace, a zejména aby:

1. za konzultace s příslušnými stranami působícími v oblasti vysokoškolského vzdělávání a výzkumu i s vnitrostátními orgány stanovila možná opatření k řešení výzev a k překonání překážek, před nimiž stojí univerzity v Evropské unii při modernizaci a plném přispívání k cílům lisabonské agendy;
2. usnadnila vzájemné učení v souvislosti s lisabonskou agendou, zejména s pracovním programem „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ a s činnostmi navazujícími na zelenou knihu o Evropském výzkumném prostoru, jakož i prostřednictvím podpory partnerství mezi univerzitami a průmyslem nebo soukromým sektorem;

3. určila možná opatření pro překonání překážek stojících v cestě mobilitě studentů, učitelů i výzkumných pracovníků v celé Evropě, a zejména vzájemnému uznávání kreditů a diplomů, a pro podporu výměny osvědčených postupů v této oblasti;
4. ve spojení se strukturami vnitrostátních programů sledovala:
- sociální zázemí studentů účastnících se programu ERASMUS,
 - příspěvek programu ERASMUS k programu modernizace,
 - příspěvek programu ERASMUS MUNDUS k přitažlivosti evropských univerzit v mezinárodním měřítku,
- hodnotila dopad těchto skutečností a předložila o nich členským státům do poloviny roku 2008 zprávu.
-

Politické souvislosti

- 1) Činnosti Společenství v oblasti vzdělávání a odborné přípravy vycházejí z článků 149 a 150 Smlouvy.
- 2) Evropská rada se na zasedáních konaných v březnu roku 2000 v Lisabonu a v březnu roku 2002 v Barceloně dohodla na stanovení strategického cíle spočívajícího v tom, že se Evropská unie má stát do roku 2010 nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomikou na světě, systémy vzdělávání a odborné přípravy Evropské unie se mají stát do roku 2010 světovou značkou kvality a má být vytvořen Evropský výzkumný a inovační prostor.
- 3) Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o mobilizaci inteligenčního potenciálu Evropy: možnost pro vysoké školství plně přispět k Lisabonské strategii¹ zdůrazňuje význam reforem vysokoškolského vzdělávání.
- 4) Na neformálním evropském summitu konaném v Hampton Courtu ve Velké Británii v říjnu roku 2005 a na zasedání Evropské rady v březnu roku 2007 evropské hlavy států a předsedové vlád vyzdvihli význam znalostního trojúhelníku vzdělávání, výzkum a inovace pro konkurenceschopnost Evropské unie. Vyzvali Komisi, aby stanovila konkrétní opatření, jež budou vycházet ze sdělení Komise „Úloha univerzit v Evropě znalostí“² a „Mobilizace inteligenčního potenciálu Evropy: možnost pro univerzity plně přispět k Lisabonské strategii“³.

¹ Úř. věst. C 292/1, 24.11.2005.

² KOM(2003) 58 v konečném znění.

³ KOM(2005) 152 v konečném znění.

- 5) Sdělení Komise „Plnění programu modernizace pro univerzity: vzdělávání, výzkum a inovace“ z května roku 2006⁴ poukázalo na devět oblastí, v nichž by určitá opatření napomohla modernizaci univerzit. Evropská rada konaná v červnu roku 2006 vyzvala k činnostem navazujícím na sdělení Komise a vybídla členské státy, aby prosazovaly špičkovou kvalitu a podporovaly modernizaci, restrukturalizaci a inovace v oblasti vysokého školství, a uvolnily tak jeho potenciál, a aby podpořily úsilí Evropy o větší růst a o větší množství pracovních míst.
- 6) Zelená kniha Komise z dubna roku 2007 nazvaná „Evropský výzkumný prostor: nové perspektivy“ sloužila jako základ pro širší konzultaci se zúčastněnými stranami a diskusi institucí a veřejnosti. Zdůrazňuje potřebu posílit úlohu univerzit a výzkumných institucí při prosazování špičkové úrovně.
- 7) Zpráva skupiny ESKA Aha o vytvoření inovativní Evropy vyzývá k silnější interakci mezi univerzitami a dalšími subjekty v oblasti inovací.
- 8) Výsledkem mezivládního Boloňského procesu, jehož se účastní 46 zemí, je pokrok směřující k vyšší mezinárodní konkurenceschopnosti evropského vysokého školství a reforma některých aspektů vysokoškolského vzdělávání, včetně opatření pro zvýšení mobility a vyšší zaměstnatelnosti evropských občanů vytvořením Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání.
- 9) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady ze dne 15. listopadu 2006, kterým se zavádí akční program v oblasti celoživotního učení na období 2007 až 2013⁵ vychází z předpokladu, že znalostní společnost vysoké úrovně je klíčem k výraznějšímu růstu a k vyšší zaměstnanosti a že vzdělávání a odborná příprava jsou pro Evropskou unii zásadními prioritami pro naplnění lisabonských cílů.

⁴ KOM(2006) 208 v konečném znění.

⁵ Rozhodnutí č. 1720/2006/ES, Úř. věst. L 327, 24.11.2006.

- 10) V rámci programu celoživotního učení sleduje program Erasmus dvojí cíl, a to podporu vytváření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a zvyšování podílu vysokoškolského vzdělávání a dalšího odborného vzdělávání na procesu inovace; program za tímto účelem podporuje rozsáhlou mobilitu univerzitních pracovníků a studentů i mnohostranné projekty a sítě zaměřené na inovace, experimenty, rozvoj nových koncepcí a schopností i modernizaci vysokoškolských institucí v Evropě.
- 11) Rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013) spolu se zvláštním programem „Myšlenky“ a Evropskou radou pro výzkum, jež z něho vychází, stanoví významné nové nástroje, které budou ovlivňovat výzkumné činnosti v rámci evropských univerzit.
- 12) V listopadu roku 2006 předložila Komise návrh⁶ na zřízení Evropského technologického institutu s cílem prosazovat integrované inovační a výzkumné činnosti a činnosti vysokoškolského vzdělávání a Rada ve složení pro konkurenceschopnost se na svém zasedání dne 25. června 2007 dohodla na obecném přístupu k tomuto návrhu.
- 13) Návrh Komise obnovit pro období 2009–2013 program Erasmus Mundus má za cíl zvýšit kvalitu vysokoškolského vzdělávání a podporovat mezikulturní porozumění a tím přispívat k přitažlivosti evropských systémů vysokoškolského vzdělávání a špičkové akademické kvality prostřednictvím inovativní a rozsáhlé spolupráce se třetími zeměmi.
- 14) Příspěvek Komise k říjnovému zasedání hlav států a předsedů vlád konanému v Lisabonu ve dnech 18. a 19. října nazvaný „Evropský zájem: uspět ve věku globalizace“, a zejména jeho oddíl „Více výzkumu, vývoje a inovací“, zdůraznil význam modernizace vysokoškolského vzdělávání pro vnější rozměr Lisabonské strategie.

⁶ KOM(2006) 604 v konečném znění/2.